Maa – ja metsätaloustuottajain Keskusliitto
MTK ry

Lausunto Dnro 81/2024

Anssi Kainulainen

6.5.2024

Eduskunnan suurivaliokunta

MTK kirjallinen lausunto asiasta E10/2024vp EU:n vuoden 2040 ilmastotavoite sekä eteneminen kohti ilmastoneutraaliutta vuoteen 2050 mennessä

MTK kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta EU:n vuoden 2040 ilmastotavoite sekä eteneminen kohti ilmastoneutraaliutta vuoteen 2050 mennessä ja esittää kunnioittaen seuraavat yleiset huomiot.

”MTK tukee E-kirjeessä esitettyjä näkemyksiä Suomen kannaksi ja pitää erityisesti maankäyttösektoriin, taakanjakosektoriin ja maatalouteen liittyviä kirjauksia tarkkarajaisina ja sisällöltään onnistuneina.”

”MTK:n näkemyksen mukaan Suomen tulee vahvasti edistää biotalouden myönteistä roolia ja metsänhoitoon panostamista. Tulevan EU-lainsäädännön tulee tukea näitä tavoitteita, eikä rajoittaa.”

Konkreettisina tarkennusehdotuksina E-kirjeeseen ja siten Suomen ennakkovaikuttamiskantoihin EU:n 2040 ilmastopolitiikkaan MTK esittää seuraavaa:

s. 6 toiseksi viimeiseen kappaleeseen, joka käsittelee markkinapohjaisia toimintamalleja MTK esittää lisättäväksi: *Kustannusten tasapuolinen jakautuminen edellyttää myös kykyä tunnistaa ruokajärjestelmän toimijoiden sellaiset rajapinnat, joiden avulla asetetut tavoitteet realisoituvat markkinaehtoisiksi liiketoimintamalleiksi.*

s. 7 Maankäyttösektoria koskevan osion kolmanteen kappaleeseen MTK esittää seuraavia muutoksia:

Oikein toteutettuna kasvava ja kestävä biotalous tukee EU:n ilmastoneutraaliuden saavuttamista. *Biotalous ja sen edistäminen tuleekin nähdä keskeisenä tekijänä ilmastotavoitteen saavuttamisessa.* Vuoden 2030 jälkeisen ilmastopolitiikan tulee huomioida kestävä ruoantuotanto, kestävä uusiutuvien luonnonvarojen käyttö ja kestävä teollisuuden puun saatavuus. Suomi katsoo, että investointivarmuutta lisäisi selkeät signaalit EU:n omista uusiutuvien raaka-aineiden ja tuotteiden roolista.

Biotalouden raaka-aineen varmistamiseksi sekä metsien pitkän aikavälin hiildensidonnan varmistamiseksi tulee panostaa aktiiviseen ja kestävään metsänhoitoon. ~~*Aktiivisella ja*~~ *O*~~*o*~~ikea-aikaisella metsätaloudella edistetään metsien sopeutumista tulevaan sekä *ehkäistään* ~~*vähennetään*~~ nieluja *ja metsien hiilivarastoja* heikentäviä metsätuhoriskejä. *Tulevan EU-lainsäädännön tuleekin tukea näitä tavoitteita, eikä rajoittaa*

metsien hakkuita. Metsäluonnon monimuotoisuudesta huolehtiminen on tärkeä osa ilmastonmuutoksen torjuntaa, jossa tulee kuitenkin riittävällä tavalla huomioida jäsenvaltioiden eroavaisuudet ja olosuhteiden muutokset.

s. 7 Vapaaehtoisia hiilimarkkinoita koskevaan osioon MTK esittää lisättäväksi

Sertifioidut hiilenpoistot ovat merkittävässä roolissa EU:n 2040-tavoitteiden saavuttamisessa. Tämä kuitenkin edellyttää, että sertifiointikriteereistä saadaan tasapainoiset, ja että ne saadaan nopeasti käyttöön. Hiilenpoistojen sertifiointikriteerien tulee ottaa huomioon eri EU-maiden kansalliset piirteet ja olla käyttökelpoiset maanomistajille. Että edellä mainittu kehitys olisi mahdollinen, EU:ssa valmisteilla oleva vihreiden väittämien lainsäädäntö ei saa asettaa väittämien kautta tulevia kysyntärajoitteita sertifioitujen hiilenpoistojen asetuksen mukaisesti tuotettujen hiilenpoistumien, mukaan lukien hiiliviljely, käytölle markkinoilla.

MTK kirjallinen lausunto asiasta E9/2024 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto teollisesta hiilenhallinnasta EU:ssa

MTK kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto teollisesta hiilenhallinnasta EU:ssa ja esittää kunnioittaen seuraavat huomiot.

MTK tukee E-kirjeessä esitettyjä näkemyksiä Suomen kannaksi ja pitää E-kirjeen sisältöä lähtökohtaisesti oikeasuuntaisena. MTK:n näkemyksen mukaan tekniset hiilenpoistot (CDR) ja hiilidioksidin hyödyntäminen (CCU) ovat välttämättömiä jo olemassa olevan EU:n ilmastolain tavoitteiden saavuttamiseksi ja niiden rooli korostuu EU:n 2040 ilmastotavoitteiden asetannassa.

MTK:n näkemyksen mukaan tekniset hiilenpoistot (CDR) ja hiilidioksidin hyödyntäminen (CCU) ovat merkittävässä roolissa EU:n tulevaisuuden ilmasto- ja energiapolitiikassa. Niiden laajamittainen käyttöönotto edellyttää EU:n laajuista, konkreettista, teollista strategiaa. Suomen tulee edistää erityisesti biotalouteen liitännäistä teknisten hiilenpoistojen ja hiilidioksidin hyödyntämisen (BECCS, CDR ja CCU) myönteistä roolia osana EU:n ilmasto- ja energiapolitiikkaa jo strategian ensimmäisessä vaiheessa. MTK:n näkemyksen mukaan Suomella on suhteellista kilpailukykyä nimenomaan biogeenisen hiilidioksidin hallinnassa ja prosessoinnissa. Tulevan EU-lainsäädännön tulee tukea näitä tavoitteita, eikä rajoittaa käytännön sovellusten käyttöönottoa laajasti. MTK:n näkemyksen mukaan Suomen tulisi aktiivisesti vaikuttaa tulevan komission työohjelman sisältöön siten, että teollisen hiilenhallinnan

Anssi Kainulainen

6.5.2024

strategiset tavoitteet etenisivät Suomen suhteellisia kilpailutekijöitä edistäen. Tämä sisältää myös tarpeen arvioida rahoituslähteitä.

Komission tiedonanto toteaa, että bioperäisen hiilidioksidin talteenottoa rajoittaa komission arvion mukaan kestävän biomassan saatavuus. Tiedonanto jättää samalla huomioimatta, että jo nykyisellä biomassan hyödyntämisen tasolla BECCS, CDR ja CCU tarjoaisivat merkittäviä ja toteutuessaan varmoja päästövähenemämääriä EU:n yhteisen päästömääränkin näkökulmasta. Samalla luotaisiin vientikelpoista teknologiaa globaaleille markkinoille.

E-kirje ei ota kantaa teollisen hiilenhallinnan vaatimien rahoitustarpeiden kattamiseen. MTK:n näkemyksen mukaan on selvää, että strategiassa ajateltujen tavoitteiden saavuttamiseen tarvitaan myös julkista rahoitusta. MTK:n näkemyksen mukaan kyseiset rahoitustarpeet on löydettävä muualta kuin yhteisen maatalouspolitiikan tai maaseudun kehittämisen rahoitusinstrumenteista. Kyseiset olemassa olevat rahoitusinstrumentit ovat jo täyskäytössä niiden primäärisiin käyttötarkoituksiin, eikä niissä ole varoja kyseisten käyttötarkoitusten ulkopuolisiin tavoitteisiin.

Helsingissä 6.5.2024

Anssi Kainulainen
energia-asiantuntija

Leena Kristeri
elinvoimajohtaja

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry